

2026/1307

16.6.2026

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2026/1307
z dne 11. junija 2026
o spremljanju perfluoroalkilnih snovi (PFAS) v krmi

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Perfluoroalkilne snovi (v nadaljnjem besedilu: PFAS) se široko uporabljajo v industrijskih in potrošniških izdelkih, na primer v premazih za blago in preproge, odpornih proti madežem, premazih, odpornih proti olju, za papirnat in kartonast material, namenjen za stik z živili, penah za gašenje požarov, površinsko aktivnih snoveh za rudarjenje in črpanje nafte, loščilnih za tla ter insekticidnih sredstvih. Njihova razširjena uporaba, skupaj z njihovo obstojnostjo v okolju, je povzročila obsežno onesnaženje okolja. Onesnaženje živil s temi snovmi je predvsem posledica bioakumulacije v vodnih in kopenskih prehranskih verigah ter uporabe materialov, namenjenih za stik z živili, ki vsebujejo PFAS. Perfluorooktan sulfonska kislina (PFOS) in perfluorooktanojska kislina (PFOA) ter njune soli so PFAS, ki se nahajajo v živilih in ljudeh v najvišjih koncentracijah.
- (2) Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je leta 2020 na zahtevo Komisije v svojem mnenju o tveganju za zdravje ljudi, povezanem s perfluoroalkilnimi snovmi ⁽¹⁾, posodobila svojo oceno tveganja za PFOS in PFOA ter jo razširila na perfluorononanojsko kislino (PFNA) in perfluoroheksan sulfonsko kislino (PFHxS), pri čemer je upoštevala najnovejše znanstvene informacije in podatke o prisotnosti, zbrane v skladu s Priporočilom Komisije 2010/161/EU ⁽²⁾. Ugotovila je, da del evropskega prebivalstva presega dopustni tedenski vnos. Zdi se, da jajca, ribe in drugi morski sadeži, meso in mesni izdelki pomembno prispevajo k izpostavljenosti ljudi PFAS. Poleg tega je ugotovila, da živila živalskega izvora pomembno prispevajo k izpostavljenosti ljudi PFAS. Ugotovila je tudi, da se PFAS prenašajo iz krme v živila, pridobljena iz živali, z jasnimi razlikami med vrstami živali in vrsto PFAS. Do takega prenosa PFAS lahko pride tudi iz zemlje, ki jo zaužijejo pašne domače živali, in iz pitne vode za živali.
- (3) Za zagotovitev visoke ravni varovanja zdravja ljudi so bile v Uredbi Komisije (EU) 2023/915 ⁽³⁾ določene mejne vrednosti perfluoroalkilnih snovi v nekaterih živilih živalskega izvora.
- (4) Prisotnost PFAS v živalski krmi ali zemlji, kjer živali iščejo hrano, lahko povzroči neskladnosti živil živalskega izvora z mejnimi vrednostmi za živila živalskega izvora.
- (5) Trenutno so na voljo le omejeni podatki o prisotnosti PFAS v krmi, ki omogočajo določitev stopenj prenosa iz krme v živila živalskega izvora in razpravo o morebitni potrebi po določitvi mejnih vrednosti za PFAS v krmi. Zato bi bilo treba zbrati podatke o prisotnosti PFAS v krmi in tudi zemlji, če bi bila prisotnost PFAS v živilih živalskega izvora lahko povezana s prisotnostjo PFAS v zemlji. Poleg tega bi lahko prisotnost PFAS v pitni vodi povzročila njihovo prisotnost v živilih živalskega izvora, vendar je na voljo dovolj podatkov o spremljanju prisotnosti PFAS v pitni vodi.

⁽¹⁾ Znanstveni odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi (CONTAM); Scientific opinion on the risk to human health related to the presence of perfluoroalkyl substances in food (Znanstveno mnenje o tveganju za zdravje ljudi zaradi prisotnosti perfluoroalkilnih snovi v živilih), *EFSA Journal* 2020;18(9):6223, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6223>.

⁽²⁾ Priporočilo Komisije 2010/161/EU z dne 17. marca 2010 o spremljanju perfluoroalkiliranih snovi v živilih (UL L 68, 18.3.2010, str. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2010/161/oj>).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2023/915 z dne 25. aprila 2023 o mejnih vrednostih nekaterih onesnaževal v živilih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1881/2006 (UL L 119, 5.5.2023, str. 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

- (6) Za količinsko opredelitev koncentracij PFAS v količinah, v katerih se pojavljajo, bi bilo treba uporabiti dovolj občutljive metode. To bi bilo treba spodbujati s priporočanjem ciljnih mej določljivosti.
- (7) Za zagotovitev reprezentativnosti vzorcev iz vzorčenega lota bi morale države članice upoštevati postopek vzorčenja iz Uredbe Komisije (ES) št. 152/2009 ⁽⁴⁾ –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice bi morale v sodelovanju z nosilci dejavnosti poslovanja s krmo v letih 2026, 2027 in 2028 spremljati prisotnost PFAS v krmi.

Države članice bi morale testirati prisotnost naslednjih PFAS v krmi:

- (a) perfluorooktan sulfonske kisline (PFOS);
- (b) perfluorooktanojske kisline (PFOA);
- (c) perfluorononanojske kisline (PFNA);
- (d) perfluoroheksan sulfonske kisline (PFHxS).

Države članice bi morale po možnosti testirati tudi prisotnost spojin, ki so podobne PFOS, PFOA, PFNA in PFHxS, vendar imajo drugačno alkilno verigo, kot so tiste, omenjene v Priporočilu Komisije (EU) 2022/1431 ⁽⁵⁾.

2. Spremljanje iz točke 1 bi moralo vključevati veliko različne krme, zlasti:

- (a) ribe, druge vodne živali in iz njih pridobljene proizvode, ki se uporabljajo kot krma;
- (b) moko iz morskih alg in posamična krmila, pridobljena iz morskih alg;
- (c) krmo mineralnega izvora;
- (d) živinsko krmo, silažo, seno in svežo travo;
- (e) tekočo krmo;
- (f) krmne mešanice, ki vsebujejo ribe, druge vodne živali in proizvode iz njih in/ali moko iz morskih alg in posamičnih krmil, pridobljenih iz morskih alg.

Med nadaljnjimi preiskavami visokih ravni PFAS v živilih živalskega izvora bi bilo treba PFAS analizirati tudi v zemlji, kjer živali za proizvodnjo živil iščejo hrano, in v njihovi pitni vodi. Med temi preiskavami se lahko pregleda tudi embalažni material kot vir kontaminacije.

Podatke bi bilo treba zbirati za krmo, proizvedeno v neonesnaženih regijah, vendar se lahko pri sporočanju podatkov Agenciji sporočajo tudi podatki o krmi iz onesnaženih regij, če je to jasno navedeno.

3. Za zagotovitev reprezentativnosti vzorcev iz vzorčenega lota za krmo bi morale države članice upoštevati postopek vzorčenja iz Uredbe (ES) št. 152/2009, pri čemer bi morale upoštevati, da se za PFAS domneva, da so enakomerno porazdeljene po celotnem lotu. Za zemljo bi bilo treba po potrebi upoštevati navedene postopke vzorčenja. Za pitno vodo bi bilo treba upoštevati postopek vzorčenja iz Direktive (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, tj. EN ISO 5667 (Kakovost vode – Vzorčenje).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 152/2009 z dne 27. januarja 2009 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za uradni nadzor krme (UL L 54, 26.2.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁵⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2022/1431 z dne 24. avgusta 2022 o spremljanju perfluoroalkilnih snovi v živilih (UL L 221, 26.8.2022, str. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/1431/oj>).

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 435, 23.12.2020, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

4. Analize bi bilo treba izvesti v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ z uporabo analizne metode, ki dokazano zagotavlja zanesljive rezultate. Meje določljivosti analiznih metod bi morale biti nižje ali enake 0,1 µg/kg za vsak posamezni PFAS v krmi.
5. Državam članicam se priporoča, da rezultate analiz redno in do 30. junija 2029 predložijo Agenciji v obliki za predložitev podatkov v skladu z zahtevami iz navodil Agencije o standardnem opisu vzorca (Standard Sample Description – SSD2) za živila in krmo ⁽⁸⁾ ter dodatnimi posebnimi zahtevami Agencije glede poročanja.

V Bruslju, 11. junija 2026

Za Komisijo
Olivér VÁRHELYI
član Komisije

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter Sklepa Sveta 92/438/EGS (UL L 95, 7.4.2017, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

⁽⁸⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/annual-call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-food-and-feed-0>.